

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6CoP/35/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3118202674
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Anderlová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3118202674.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivety Anderlovej a sudcov Mgr. Stanislavy Kollárovej a Mgr. Marka Anovčina v právnej veci navrhovateľa H. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom v S., F. XXX/XX, zastúpeného T. W., bytom v S., F. XXX/XX, proti osobe povinnej platiť výživné G.. S. P., narodenému XX.XX.XXXX, bytom W., P. A. XXXX/X, o zvýšenie výživného, o odvolaní osoby povinnej platiť výživné proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 22. apríla 2021, č. k. 23Pc/7/2018-349 takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výrokoch I., III., V. p o t v r d z u j e.

Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. zmenil rozsudok Okresného súdu Trenčín zo dňa 24.07.2010, č. k. 32P/221/2009-149 tak, že zvýšil vyživovaciu povinnosť osoby povinnej platiť výživné (ďalej aj ako „otec“ alebo „odporca“) k navrhovateľovi zo sumy 160,- € mesačne na sumu 230,- € mesačne, a to s účinnosťou od 01.04.2018 do 09.04.2018 a od 01.10.2018. Výrokom II. v zostávajúcej časti návrh zamietol. Výrokom III. osobe povinnej platiť výživné uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 01.04.2018 do rozhodnutia súdu v sume 2 091,00 eur, a to v splátkach po 100,00 eur mesačne, počnúc mesiacom, nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku, spolu s bežným výživným, pričom v prípade nezaplatenia jednej splátky sa stane splatným celý zostatok nedoplatku na zročnom výživnom. Výrokom IV. konanie o vzájomnom návrhu osoby povinnej platiť výživné zastavil. Výrokom V. žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania. V odôvodnení uviedol, že navrhovateľ sa domáhal, aby súd zvýšil vyživovaciu povinnosť osoby povinnej platiť výživné, jeho otca, zo sumy 160,00 eur mesačne na sumu 250,00 eur mesačne s účinnosťou od 01.04.2018 a na sumu 260,00 eur mesačne s účinnosťou od 01.11.2019. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že rozsudkom tamojšieho súdu zo dňa 11.06.2010 sp. zn. 32P/221/2009 bol naposledy odporcovi určený rozsah vyživovacej povinnosti k navrhovateľovi v sume 160,00 eur. Pri určovaní výšky výživného súd vychádzal zo skutkového stavu, že v tom čase maloletý navrhovateľ mal 11 rokov a navštevoval 5. ročník základnej školy. Matka navrhovateľa v čase posledného rozhodovania o výživnom bola súkromnou podnikateľkou, z daňového priznania matky navrhovateľa bolo zistené, že matka detí mala za rok 2009 základ dane vo výške 938,00 eur, daňovú povinnosť vo výške 0,00 eur. Odporca v čase posledného rozhodovania o výživnom pracoval ako letecký mechanik od roku 2008 a počas obdobia od septembra 2009 do apríla 2010 dosahoval priemerný mesačný zárobok v čistom vo výške 33 227,- Kč. Zároveň poberal výsluhový dôchodok vo výške 697,60 eur mesačne. Bol vlastníkom bytu, v ktorom býval. Odporca okrem v tom čase maloletých detí Y. a H. iné vyživovacie povinnosti nemal. O výživnom odporcu voči dcére Y., sestre navrhovateľa, rozhodoval Okresný súd Trenčín v konaní sp. zn. 17Pc/8/2018 dňa 23.07.2019. Odporcovi určil vyživovaciu povinnosť 230,00 eur mesačne, a to s účinnosťou od 01.04.2018 do 09.04.2018 a od 01.10.2018. V spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č. k.

17CoP/65/2019 zo dňa 28.05.2020 nadobudol rozsudok súdu prvej inštancie právoplatnosť 24.08.2020. V priebehu konania navrhovateľ upresnil, že od septembra 2020 je študentom 3. ročníka vysokej školy, osobne chodil do školy cca 3 týždne, do polovice októbra, od tej doby študujú online. Bývanie vo forme nájmu si drží, zatiaľ má zaplatené do konca októbra, obdobie štúdiu prebiehalo aj počas letného semestra, v súvislosti s pandemiou bolo štúdium online, osobne boli v škole z celého letného semestra asi jeden mesiac. Nájomné 95,00 eur platil neustále doposiaľ, inak bol doma. Matka navrhovateľa upresnila, že pokiaľ ide o jej podnikanie, je problematické tento rok (2020). V januári mala otvorené len polovicu mesiaca pre dovolenky, zarobila cca 300,00 eur, vo februári mala otvorené celý mesiac, zarobila 400,00 eur, 21. marca ju seklo, zostala práceneschopná 2 mesiace do polovice mája. Mesačne jej priznali nemocenské 180,00 eur za celý mesiac. Za mesiac marec mala príjem asi 200,00 eur. Od polovice marca do konca mája požiadala štát o príspevok, z dôvodu zavretia prevádzky jej zo štátu zaplatili 1000,00 eur. Z ďalších písomných vyjadrení a listinných dôkazov bolo zistené, že konkrétne výdavky navrhovateľa podstatného rázu predstavovali v maturitnom ročníku náklady na stužkovú 400,00 eur, celkové náklady s autoškolou 500,00 eur. Náklady spojené so zdravotným stavom (alergológia, skenovanie kože, vyberanie znamienok, lieky na ťažkosti s chrbticou) predstavujú sumu priemerne 35,00 eur mesačne. Náklady spojené so štúdiom na vysokej škole vychádzali na sumu priemerne 160,00 eur mesačne (95,00 eur ubytovanie, 20,00 eur cestovné, 45,00 eur obedy). 18.10.2019 v rámci dopravnej nehody utrpel navrhovateľ úraz, spôsobilo to mimoriadne finančné výdavky, úhrada škody 440,00 eur, znehodnotený bicykel a nutnosť kúpy nového bicykla, 40,00 eur na lieky na poúrazové zranenia, v súvislosti s poškodením chrupu predpokladané náklady 2000,00 eur. Navrhovateľovi bolo priznané jednorazové motivačné štipendium 244,00 eur. Povinný od 01.10.2018 pracuje v spoločnosti Job Air Technic a.s., kde má vždy zmluvu na jeden rok, podľa jeho vyjadrenia dosahuje čistý mesačný príjem 28 000,- Kč, čo predstavuje cca 1 050,00 eur. Podľa potvrdenia zamestnávateľa za rok 2020 dosiahol čistý priemerný mesačný zárobok 28 851,- Kč, čo je 1 081,00 eur. Od 01.07.2019 mu bol zvýšený výsluhový dôchodok na 793,60 eur, od 01.07.2020 na sumu 805,00 eur. Povinný má pravidelné mesačné výdavky spojené s bývaním cca 115,00 eur mesačne (poplatky za byt, dane za byt, poistenie, energie), splátka úveru v tatra banke 304,55 eur, náklady súvisiace s prevádzkou motorového vozidla 550,00 eur ročne (poistenie, diaľničná známka, ubytovanie v Ostrave 54,34 eur mesačne, príspevok na bývanie matke 150,00 eur mesačne. Povinný poukazoval na náklady súvisiace s reparáciou chrupu v dôsledku úrazu 7 400,00 eur, odškodnenie úrazu predstavovalo sumu 5 300,00 eur. Uvedené skutočnosti, čo do príjmov a výdavkov odporcu sa však netýkajú obdobia od 10.04.2018 do 30.09.2018. V priebehu tohto obdobia bol odporca dočasne práceneschopný (od 10.04.2018 do 25.06.2018), v dôsledku operácie, pričom počas tohto obdobia skončil jeho pracovný pomer, a to k 31.05.2018. Od 01.06.2018 do 30.09.2018 bol nezamestnaný, pričom dňa 01.10.2018 začal jeho pracovný pomer u súčasného zamestnávateľa. Právne vec súd posúdil podľa § 62 ods. 1 až 5, § 75 ods. 1, 2, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1, 3 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že návrh na zvýšenie výživného bol podaný dôvodne. Posledný krát bolo rozhodované o výške vyživovacej povinnosti pred takmer 10 rokmi, čo samo o sebe znamená, že sa nevyhnutne zvýšili náklady na zabezpečenie potrieb navrhovateľa. Vyplýva to tak z plynutia času a priebežného zvyšovania životných nákladov, ako s postupným dospievaním navrhovateľa, pričom nepochybne náklady na jeho zaopatrenie rastú s vekom. V tomto období navrhovateľ ukončil základnú školskú dochádzku, stredoškolské štúdium, t.č. je študentom tretieho ročníka vysokej školy. Je teda možné konštatovať, že k zásadnej zmene pomerov na strane navrhovateľa došlo. Za dostatočné výživné však súd považoval sumu 230,00 eur mesačne, s výnimkou obdobia vyššie popísaného. Súd sa zaoberal podrobne pomermi tak na strane oprávneného navrhovateľa, ako povinných osôb, teda odporcu a matky navrhovateľa za obdobie odkedy navrhovateľ žiadal zvýšiť vyživovaciu povinnosť, teda od 01.04.2018 do rozhodnutia súdu. V priebehu roka 2018 ukončil navrhovateľ stredoškolské vzdelanie, vyššie náklady ako bežné v poslednom ročníku súviseli so stužkovou a absolvovaním autoškoly. Pokiaľ ide o základné výdavky spojené s vysokoškolským vzdelaním a zdravotným stavom navrhovateľa, ide o sumu 195,00 eur mesačne. Podľa súdu bolo samozrejmé, že okrem týchto základných výdavkov sú ďalšie náklady na zabezpečovanie potrieb navrhovateľa bežného rázu ako oblečenie, hygienické potreby, záujmové činnosti, kancelárske potreby na štúdium, mobilný telefón. Hoci si matka navrhovateľa čiastočne nahrádza vyživovaciu povinnosť osobnou starostlivosťou a zabezpečuje navrhovateľovi bývanie, stravovanie, má aj ona k navrhovateľovi vyživovaciu povinnosť. Za týchto okolností mal súd za to, že zvýšenie výživného na sumu 230,- eur mesačne je vzhľadom na prezentované náklady na zaopatrenie navrhovateľa dostatočné. Pokiaľ ide o pomery na strane rodičov navrhovateľa, súd mal za to, že sa zásadným spôsobom nezmenili. Pokiaľ ide o povinného, tento si zachováva základný konštantný príjem zo zamestnania a výsluhového dôchodku, čo predstavuje v súčasnosti cca 1 900,00 eur mesačne netto. V zásade ide o rozhodné obdobie, kde súd

pri určovaní zvýšenia výživného zoberal do úvahy obdobie, kedy bol odporca práceneschopný a vedený v evidencii nezamestnaných. Povinný navyše má úspory, vlastní majetok, byt, ktorý žiadnym spôsobom nevyužíva. Matka navrhovateľa priebežne prezentuje príjem z podnikateľskej činnosti vo výške, kedy jej nevzniká daňová povinnosť. Dokonca prezentuje nižšie výnosy z podnikania ako náklady s tým spojené, stálo by v jej prípade za úvahu zabezpečiť si lepší príjem z iného zamestnania. Jej majetkové pomery sa zmenili len v tom zmysle, že nadobudla do vlastníctva nehnuteľnosť, v ktorej vykonáva podnikateľskú činnosť. Povinný navrhoval zamietnuť návrh na zvýšenie výživného s poukazom na to, že takéto rozhodnutie by v súvislosti so správaním sa navrhovateľa k nemu bolo v rozpore s dobrými mravmi. Súd sa s týmto názorom nestotožnil a túto námietku nepovažoval za dôvodnú. Hoci zákon o rodine v § 75 ods. 2 uvádza, že rozhodnutie o výživnom nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi, nejde o tento prípad, je nepochybné, že vzťahy medzi navrhovateľom a odporcom, synom a otcom, nie sú dobré, resp. prakticky neexistujú. Pokiaľ v súčasnosti a viac rokov do minulosti navrhovateľ odmietal kontakt s povinným, je to výsledok zlých vzťahov medzi rodičmi navrhovateľa a tiež aj dôsledok toho, ako sa odporca k navrhovateľovi správa. Aj keď je faktom, že navrhovateľ nemá záujem byť v kontakte s otcom, nemá k nemu prakticky žiadnu citovú väzbu, nemusí to nevyhnutne znamenať porušenie dobrých mravov. Je to zjavne dôsledok toho, ako sa dlhodobo vyvíjala situácia v rodine navrhovateľa. Súd nebral v súvislosti s určením výživného do úvahy príjem navrhovateľa z brigádnickej činnosti, ktorú vykonával v letných mesiacoch, v čase prázdnin, pretože táto skutočnosť nemôže byť v jeho neprospech. Vzhľadom k rozhodnutiu súdu o určení výživného počnúc dňom 01.04.2018, vznikol odporcovi tým, že navrhovateľovi platil len súdom určené výživné 160,00 eur mesačne. Za obdobie od 01.04.2018 do 09.04.2018 mu vznikol nedoplatok na zvýšenom výživnom (o 70,00 eur mesačne) len za 9 dní, čo predstavuje pomernú časť 21,00 eur ($70,00 \text{ eur} : 30 \text{ dní} = 2,33 \text{ eur} \times 9 \text{ dní} = 21,00 \text{ eur}$). Od 01.10.2018 do rozhodnutia súdu (apríl 2021, kedy bolo rozhodnuté po splatnosti určeného výživného) vznikol nedoplatok za celkom 31 mesiacov, a to vo výške 2 170,00 eur. Podľa zhodných tvrdení účastníkov konania povinný nad rámec určeného výživného navrhovateľovi ničím neprispel, s výnimkou 2 x 50,00 eur (posledné Vianoce a narodeniny). Celkový nedoplatok potom bol 2 091,00 eur ($2 170,00 \text{ eur} - 100,00 \text{ eur} + 21,00 \text{ eur}$). Súd povolil povinnému splácať nedoplatok v mesačných splátkach po 100,00 eur, berúc do úvahy výšku nedoplatku, ktorá by mohla odporcovi pri jednorazovej úhrade spôsobiť vzhľadom na jeho situáciu neprimerané problémy. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie otec navrhovateľa ako osoba povinná platiť výživné. Namietal, že zvýšenie výživného je v rozpore s dobrými mravmi, čo odôvodnil popisom správania sa navrhovateľa k nemu ako k biologickému otcovi, ktoré označil za amorálne a za úplný opak dobrých mravov. Zdôraznil, že navrhovateľ už 8 rokov odmieta s ním akýkoľvek kontakt. Namietal tiež, že správanie navrhovateľa pramení z celoživotnej výchovy zo strany jeho matky, ktorá bola podľa jeho názoru v súdnych konaniach prebiehajúcich na trenčianskych súdoch privilegovaná. Ako dôvod zlých vzťahov s navrhovateľom označil aj tú skutočnosť, že so svojimi deťmi sa mohol podľa rozhodnutia súdu stretávať len 5 hodín v nepárnu sobotu v mieste ich trvalého bydliska. Súdny otec postavili len do úlohy platcu výživného, kedy len v tejto úlohe je pre navrhovateľa a matku otcom dieťaťa. Svoje rodičovské práva považoval za dlhodobo poškodzované klamstvami zo strany matky navrhovateľa. V tejto súvislosti podrobne opísal konanie matky navrhovateľa, ktorým mu bolo znemožnené podieľať sa na výchove svojich detí. Ďalej vo svojom odvolaní namietal, že všetky financie, ktoré posielal na deti v rámci výživného preberala ich matka. V tejto súvislosti bol preto donútený zriadiť navrhovateľovi a jeho sestre účet, s ktorými môžu disponovať len oni, v prospech ktorých platil výživné, čo viedlo zo strany matky navrhovateľa k podaniu trestného oznámenia a k exekučnému konaniu voči nemu. Navrhovateľovi a jeho sestre nič nebránilo sa registrovať v banke a výživné si preberať. Exekúciou mu vznikla škoda a trestným oznámením bolo poškodené jeho dobré meno, pričom za toto sa mu navrhovateľ ani len neospravedlnil. Navrhovateľ tiež podľa povinného zavádzal, keď tvrdil, že mu nad rámec výživného ničím neprispel. Navrhovateľovi bol zriadený účet v stavebnej sporiteľni, na ktorý mu prispieval nad rámec výživného, ktoré finančné prostriedky si navrhovateľ po nadobudnutí plnoletosti hneď vybral. Ďalej povinný z výživného poukázal na to, že matka navrhovateľa dlhodobo nepracuje, preukazuje sa neadekvátnymi mesačnými výdavkami za udržiavanie rodinného bistra, ktoré viac ako rok nefunguje. Jej výdavky sú vyššie ako príjmy, a preto mal za to, že matka navrhovateľa tieto výdavky vykryva aj výživným, ktoré on posielala deťom. K rozporu s dobrými mravmi poukázal na judikatúru súdov, a to rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/124/2017 zo dňa 26.09.2018 a rozsudok Mestského súdu v Prahe zo dňa 27. 09.2002, sp. zn. 18Co/242/2002. Zvýšenie výživného považoval za neopodstatnené, keďže navrhovateľ nepredložil jediný relevantný dokument o zvýšených nákladoch. Doložené dôkazy podľa osoby povinnej platiť výživné svedčia o tom, že správanie navrhovateľa je v

rozpore s dobrými mravmi podľa ustanovenia § 75 ods. 2 Zákona o rodine. Žiadal zamietnuť rozhodnutie súdu prvej inštancie a ponechať navrhovateľovi výživné vo výške 160,- € mesačne.

3. Navrhovateľ v písomnom vyjadrení k odvolaniu osoby povinnej platiť výživné uviedol, že k svojmu otcovi sa nikdy nesprával nevhodne, nijako neporušoval dobré mravy. Jeho strohá komunikácia s otcom vychádzala z negatívnych zážitkov v minulosti z otcovho správania. Navrhovateľ ďalej poukázal na to, že o tom, že si výživné od otca nemohol prevziať svedčí aj odvolanie voči začatiu exekúcie otcom, ktoré bolo zamietnuté. Navrhovateľ na záver uviedol, že s napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie sa plne stotožňuje a považuje ho za správny.

4. Otec navrhovateľa v písomnej replike k vyjadreniu navrhovateľa uviedol, že predmetné vyjadrenie navrhovateľa nemá žiadnu výpovednú hodnotu. Ďalej zopakoval svoje argumenty podrobným opisom rovnakých skutočností ako uvádzal aj vo svojom odvolaní, s odvolaním sa na judikatúru, ktorú uviedol aj v odvolaní, pričom rovnako namietal, že výživné nemožno priznať s poukazom na ustanovenie § 75 ods. 2 Zákona o rodine, ak je platenie výživného v rozpore s dobrými mravmi, keď správanie navrhovateľa s ohľadom na opísané skutočnosti vo vyjadrení a odvolaní považoval za konanie v rozpore s dobrými mravmi. Žiadal zamietnuť rozhodnutie súdu prvej inštancie a ponechať navrhovateľovi výživné vo výške 160,- € mesačne.

5. Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec v napadnutom rozsahu podľa § 65 a § 66 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej časti vo výroku I. o zvýšení výživného, vo výroku III. o nedoplatku na zročnom výživnom a s nimi súvisiacim výrokom V. o náhrade trov konania podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť z nasledovných dôvodov:

6. Odvolaním bol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. o zvýšení vyživovacej povinnosti osoby povinnej platiť výživné, vo výroku III. o nedoplatku na zročnom výživnom a s nimi súvisiacim výrokom V. o náhrade trov konania. V ostatných výrokoch II., IV. rozsudok súdu prvej inštancie napadnutý nebol, nadobudol právoplatnosť a odvolací súd ho v tejto časti nepreskúmal.

7. Súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie o zvýšení vyživovacej povinnosti na tom právnom závere, že na strane navrhovateľa došlo k zvýšeniu životných nákladov v súvislosti s ukončením strednej školy a s nástupom navrhovateľa na vysokú školu a štúdiom na vysokej škole. Súd preskúmaním pomerov navrhovateľa a jeho rodičov mal za to, že zvýšenie výživného na sumu 230,-€ mesačne je vzhľadom na náklady navrhovateľa dostatočné. Súd neakceptoval argumentáciu otca navrhovateľa, ako osoby povinnej platiť výživné, poukazujúcu na to, že výživné nie je možné priznať pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine, keď mal za to, že aj napriek tomu, že navrhovateľ nemá záujem byť v kontakte s otcom a nemá k nemu žiadnu citovú väzbu, nemusí to nevyhnutne znamenať porušenie dobrých mravov, ktorú skutočnosť považoval súd za dôsledok toho, ako sa dlhodobo vyvíjala situácia v rodine navrhovateľa.

8. Odvolací súd považuje tento právny názor súdu prvej inštancie za správny a stotožňuje sa aj s odôvodnením napadnutého rozsudku v celom rozsahu podľa § 387 ods. 2 CSP. Na zdôraznenie jeho správnosti a k odvolacím námietkam osoby povinnej platiť výživné uvádza nasledovné:

9. Z obsahu spisu vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Trenčín zo dňa 11.06.2010, sp. zn. 32P/221/2009 bol naposledy určený odporcovi rozsah vyživovacej povinnosti k navrhovateľovi, a to v sume 160,- €. Dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine zmeniť, ak sa zmenia pomery. Z uvedeného ustanovenia potom vyplýva, že podkladom pre prípadné úvahy o zmene rozhodnutia o výživnom je zmena pomerov, pričom takouto zmenou pomerov je len vždy podstatná zmena okolností rozhodujúcich pre určenie výživného a existujúcich tu na jednej strane v čase rozhodovania o prípadnej zmene a na strane druhej v čase rozhodovania pôvodným (v novom konaní sa majúcim zmeniť) rozhodnutím. K záveru o takejto (podstatnej) zmene tak vždy možno dospieť len zistením rozhodujúcich okolností (odôvodnených potrieb osôb výživou oprávnených na jednej strane a možnosť a schopnosť osôb výživou povinných na strane druhej) v čase pôvodného rozhodovania a v čase rozhodovania o zmene (resp. i v príslušnom časovom úseku medzi takto vymedzenými hranicami), ich porovnaním a komplexným zhodnotením, ktoré z nich prevažujú a či v ich súhrne poskytujú i podklad

pre zmenu skoršieho rozhodnutia o výživnom a ak áno, v akom smere a rozsahu a od ktorého času, pričom právne relevantná môže byť aj zmena pomerov na strane jedného subjektu vzťahu z vyživovacej povinnosti.

10. Súd prvej inštancie potom v prejednávanej veci správne postupoval, keď vyhodnocoval z hľadiska rozhodovania o výživnom rozhodujúce možnosti a schopnosti výživou povinných rodičov (predovšetkým však jeho otca) a tiež potreby výživou oprávneného navrhovateľa. V tejto súvislosti v konaní bola správne konštatovaná zmena pomerov na strane navrhovateľa súvisiaca so zvýšenými nákladmi na štúdium na vysokej škole, ako aj nákladmi vzhľadom na bežné potreby navrhovateľa a jeho zdravotnú starostlivosť. Odvolací uvádza, že je nepochybné, že štúdium na vysokej škole, oproti návšteve základnej, či strednej školy, so sebou prináša aj podstatne zvýšené náklady. Štúdium na vysokej škole je všeobecne spájané s nárastom výdavkom, a preto nie je dôvodné od navrhovateľa žiadať, aby svoje náklady presne vyčíslil. Požiadavkou na presné vyčíslenie nákladov dieťaťa nemožno ani rozhodnutie o výživnom podmieňovať. Jednak to pri niektorých položkách nie je presne možné a potom, istú mieru nákladov na dieťa možno dovodiť zo znalosti obvyklého chodu vecí bez toho, aby rodič popri starostlivosti o dieťa, prípadne plnoleté dieťa, samo muselo viesť evidenciu o svojich výdavkoch. Krajský súd v Trenčíne na túto skutočnosť poukázal aj v rozhodnutí č. k. 17CoP/65/2019-338 zo dňa 28. mája 2020 vo veci zvýšenia výživného na sestru navrhovateľa proti rovnakej osobe povinnej platiť výživné ako v predmetnej veci, t. j. otcovi plnoletých detí. Námietky osoby povinnej platiť výživné o tom, že navrhovateľ nedostatočne preukázal zvýšenie nákladov a tým aj zmenu pomerov na jeho strane, preto neboli dôvodné. Záver o tom, že na strane navrhovateľa došlo k zmene pomerov bol správny. Takáto zmena pomerov bola dôvodom na rozhodnutie o zvýšení vyživovacej povinnosti zo strany otca navrhovateľa.

11. Správne súd prvej inštancie konštatoval aj to, že na strane rodičov navrhovateľa k zásadnej zmene pomerov nedošlo. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov, pričom pri určení rozsahu ich vyživovacej povinnosti súd prihliada k odôvodneným potrebám oprávneného, ako aj k schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom povinného. Otec navrhovateľa má príjem zo zamestnania a z výsluhového dôchodku vo výške cca 1.900,- eur, má úspory, vlastní byt a ďalší majetok. Zvýšenie výživného vzhľadom na zistený skutkový stav a zmenu pomerov na strane navrhovateľa zo sumy 160,- € na sumu 230,- € mesačne považoval odvolací súd za primerané, pričom takýto rozsah výživného zodpovedá aj rozhodovacej praxi tak, ako to uviedol Krajský súd v Trenčíne aj vo vyššie uvedenom rozhodnutí č. k. 17CoP/65/2019-338 zo dňa 28. mája 2020 s poukazom na tam citované konkrétne rozhodnutia súdov v skutkovo podobných prípadoch, napr. rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 4CoP/70/2017. Rovnako tak námietka otca navrhovateľa o tom, že matka navrhovateľa si ponecháva výživné, ktoré platí na navrhovateľa nie je vzhľadom na predmet tohto konania dôvodná, keď navrhovateľ ako plnoletá osoba je oprávnený sám s výživným disponovať a je potom na navrhovateľovi, aby sa prípadne takémuto konaniu bránil.

12. Podstata námietok povinného z vyživovacej povinnosti, t. j. otca navrhovateľa spočívala v námietkach o správaní sa navrhovateľa v rozpore s dobrými mravmi, keď otec navrhovateľa mal za to, že výživné v danom prípade nemožno s poukazom na ustanovenie § 75 ods. 2 Zákona o rodine priznať.

13. Odvolací súd poukazuje na to, že vzhľadom na charakter ustanovenia § 75 ods. 2 Zákona o rodine, ktoré patrí k právnym normám s neurčitou, abstraktnou hypotézou, je vždy úlohou súdu, aby podľa svojho uváženia, s ohľadom na okolnosti prípadu, sám túto hypotézu vymedzil. (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 25.09.2019, sp. zn. 7Cdo/298/2018). S námietkami otca navrhovateľa v tejto súvislosti sa podľa názoru odvolacieho súdu už dostatočne vysporiadal súd prvej inštancie, pričom v odvolacom konaní nebol dôvod s vysloveným názorom súdu prvej inštancie nesúhlasiť.

14. Ako rozpor s dobrými mravmi v zmysle predmetného ustanovenia § 75 ods. 2 Zákona o rodine nemôže byť posúdený nedostatočne vyvinutý vzťah medzi rodičom a dieťaťom, či odmietavý postoj samotného dieťaťa, ktorý je výsledkom dlho pretrvávajúceho stavu v rozvrátenej rodine. Nie je namieste tvrdiť, že takýto stav zapríčinil sám navrhovateľ. Pokiaľ otec navrhovateľa poukázal na správanie matky navrhovateľa, je potrebné uviesť, že právne relevantné k posúdeniu prípadnej aplikácii ustanovenia § 75 ods. 2 Zákona o rodine je len správanie navrhovateľa ako oprávneného z vyživovacej povinnosti bez ohľadu na to, kto jeho správanie ovplyvnil, s prihliadnutím na to, že navrhovateľ je plnoletý. Zároveň podľa názoru odvolacieho súdu nemožno ani správanie navrhovateľa, ktoré povinný z výživného podrobne opisoval, považovať za nevhodné správanie takej intenzity, že by to porušovalo dobré mravy.

Správanie navrhovateľa, ktoré otec navrhovateľa opisoval, najmä vyhýbanie sa kontaktu, nepozdravenie rodiča, nepoďakovanie rodičovi za poskytnuté výživné, vrátane výživné nad rámec určenej povinnosti, nekontaktovanie rodiča pri príležitosti jeho sviatkov a pod. predovšetkým nasvedčujú tomu, že zo strany dieťaťa je síce nežiadúci stav nezájmu o kontakt s rodičom, avšak ako vyplýva z vykonaného dokazovania, tento stav má pôvod v rozvrate rodiny, v zlých vzťahoch medzi rodičmi navrhovateľa, za ktoré nie je zodpovedné dieťa, ale rodičia. I keď je ignorovanie rodiča zo strany dieťaťa nežiaduce, nemožno dieťa za tento postoj trestať zásadným obmedzením jeho materiálneho zabezpečenia založeným na rozpore výživného s dobrými mravmi. Uplatnenie práv navrhovateľa na výživné v rámci exekučného konania, či podanie trestného oznámenia nemožno považovať za konanie v rozpore s dobrými mravmi. Súd prvej inštancie preto správne rozhodol tak, že zvýšil vyživovaciu povinnosť v primeranom rozsahu zodpovedajúcom zmene pomerov na strane navrhovateľa a správne rozhodol aj o nedoplatku na zročnom výživnom.

15. Odvolací súd vzhľadom na uvedené rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výrokoch I. III., V. podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

16. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle § 52 CMP v spojení s § 396 ods. 1 a 2 CSP tak, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania. V mimosporových konaniach platí zásada, že žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ktoré si v konaní platil (§ 49 CMP). Každý z účastníkov si teda sám znáša trovy, ktoré v konaní platil.

17. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).